بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران
BANK MARKAZI JOMHOURI ISLAMI IRAN.
اداره مطالعات و سازمانهای بین المللی
INTERNATIONAL ORGANIZATIONS AND STUDIES DEPT.
اخبار اقتصادی روز

سال چهل ونهم شماره : ۸۲ تاریخ : شنبه ۲۶ مهر ماه ۱۳۹۳ (۱۸ اکتبر ۲۰۱۴)

وضع ارزهای عمده و نرخ های بهره- روز چهارشنبه، انتشار آمار اقتصادی ضعیف آمریکا که به نگرانی ها در مورد احتمال تاخیر در افزایش نرخ بهره بانک مرکزی دامن زد، باعث شد نرخ دلار در برابر یورو و ین به ترتیب با ۰/۹ و ۰/۸۹ درصد کاهش به پایین ترین سطح سه هفته و یک ماه گذشته برسند. آمار وزارت بازرگانی این کشور موید کاهش ۰/۳ درصدی خرده فروشی ماه سپتامبر بود. گزارش وزارت کار نیز حاکی از افت ۰/۱ درصدی قیمت های تولیدکنندگان در ماه مزبور بودکه اولین کاهش قیمت در بیش از یکسال گذشته می باشد. علاوه برآن، شاخص وضعیت کسب و کار عمومی بانک مرکزی نیویورک از ۲۷/٥٤ واحد ماه سپتامبر به ٦/١٧ واحد ماه اکتبر تنزل یافت که کمترین از ماه آوریل تا کنون می باشد.آمار این روز نشان دهنده کندی بیش از انتظار نرخ تورم چین در ماه سپتامبر و رسیدن آن به حدود کمترین سطح پنج ساله گذشته بود که علائم کاهش سطح عمومی قیمت های جهانی را تائید نمود. در این روز نرخ دلار در برابر فرانک سوئیس ۰/۹۹ درصد افت نمود. شاخص دلار با ۰/۸۳ درصد کاهش به ۸۵/۱۰٦ واحد رسید. **روزپنج شنبه،** بعد از اینکه آمار اقتصادی قوی تر آمریکا این دیدگاه را تقویت کرد که ارزان فروشی های روز چهارشنبه بیش از حد بوده ، دلار تقویت شد. آمار وزارت کار آمریکا موید آن بود که تعداد متقاضیان جدید بیمه بیکاری در هفته گذشته به کمترین سطح ١٤ سال گذشته کاهش یافته است. گزارش بانک مرکزی آمریکا نیز حاکی از افزایش بیش از انتظار یک درصدی تولیدات کارخانه ها، معادن و تاسیسات در ماه گذشته بود. مزایده مایوس کننده اوراق بدهی اسپانیا و آمار کاهش سطح عمومی قیمت ها در پنج کشور منطقه یورو در ماه سپتامبر نیز سلامت نسبی اقتصاد آمریکا را تائید کرد. بعد از اینکه رئیس بانک مرکزی سنت لوئیس در یک مصاحبه تلویزیونی اظهار نظر کرد که برنامه خرید اوراق قرضه توسط بانک مرکزی آمریکا باید برای مدتی طولانی تر از زمان پیش بینی شده ادامه یابد، تقویت دلار تعدیل شد. تحلیل گران این اظهارات را دلیل تقویت لیره استرلینگ در برابر دلار دانستند، زیرا احتمال اعمال سیاست پولی انقباضی بانک مرکزی انگلیس را قبل از بانک مرکزی آمریکا تقویت کرد. در معاملات پایانی این روز نرخ یورو در برابر دلار ۰/۲۳ درصد کاهش یافت و دربرابر ین به کمترین سطح ۱۱ ماه گذشته افت نمود. همچنین نرخ دلار در برابر ین و فرانک سوئیس ۰/٤ و ۰/۳ درصد افزایش یافت ولی شاخص دلار ۰/۲۸ درصد کاهش نشان داد. **روزجمعه،** وضعیت مطلوب شاخص مصرف کننده آمریکا، نگرانی ها را در پایان یک هفته آشفتگی شدید بازار کاهش داد و نرخ دلار در برابر سبدی از ارزهای عمده ۰/۲٦ درصد افزایش یافت. در معاملات اولیه این روز، ثبات بیشتر بازارهای اوراق قرضه خزانه داری ها ، سهام و نفت نیز بر تقویت دلار موثر بود. شاخص کل مصرف کننده به طور غیر منتظره ای ۸٦/٤ واحد رسید که بیشترین میزان از ژوئیه ۲۰۰۷ تاکنون محسوب می شود. برخی تحلیل گران اعتقاد دارند ارزها می توانند با نوسانات بیشتری مواجه شوند. زیرا معامله گران منتظر اظهار نظر های مقامات بانک مرکزی اروپا و آمریکا در مورد سیاست پولی می باشند. آمار وزارت بازرگانی آمریکاحاکی از این بود که صدور مجوز و شروع ساخت و ساز مسکن آمریکا در سپتامبر افزایش یافته که تاثیر اندکی بر نرخ دلار داشت. معامله گران نسبت به اظهارات ژانت یلین رئیس بانک مرکزی آمریکا در زمینه رشد نا متوازن بخش های مختلف اقتصاد آمریکا بی تفاوت بودند. در معاملات پایانی این روز نرخ یورو در برابر دلار ۰/٦ درصد کاهش و نرخ دلار در برابر ین و فرانک سوئیس ۰/٥۲ و ۰/۳۹ درصد افزایش یافت. باتوجه به آمار منتشره و تقویت بازارهای سهام اروپاو آمریکا، قیمت های اوراق قرضه خزانه داری آمریکا، کاهش یافت.

بورس فلزات قیمتی- روز چهارشنبه، افت ارزش شاخص‌های سهام جهان، افزایش قیمت اوراق خزانه آمریکا به بالاترین سطح دوساله به دلیل آمار مأیوس‌کننده اقتصاد آمریکا که موجب نگرانی‌های اقتصادی شده و بر جذابیت طلا به عنوان دارایی مأمن افزود، بهای طلا به بالاترین سطح یک ماهه رسید. اما بهای طلا نتوانست این تقویت را حفظ نماید و در پایان وقت معاملات فقط ۰/۷ درصد تقویت شد. کاهش ارزش دلار آمریکا به پایین ترین سطح سه هفته ای در مقابل یورو و رونق بازارهای فیزیکی نیز بر تقویت بهای طلا مؤثر بود. واردات طلا در هند (دومین مشتری بزرگ طلای جهان) پیشاپیش فصل جشنواره و عروسی، در ماه سپتامبر نسبت به ماه اوت نزدیک به دو برابر افزایش یافته و به ۳/۷٥ میلیارد دلار رسید. آمار اقتصادی اروپا ضعیف باقی مانده اند و ارقام بدتر از انتظار تورم چین نیز بر قیمت طلا تأثیرگذار بودند. در این روز بهای نقره، پلاتین و پالادیوم به ترتیب ۰/۱ ، ۰/۳ و ۳/٥ درصد تضعیف شدند. نگرانی درمورد اقتصاد جهان باعث افزایش فروش پالادیوم شد. **روز پنجشنبه،** بهای طلا ۰/۱ درصد کاهش داشت. نگرانی پیرامون کندی رشد اقتصادی جهان موجب تقویت طلا گردید. اما شکست طلا در حفظ سیر صعودی همراه با نوسانات شدید بازارهای سهام و انرژی حاکی از آن بود که بهای این فلز می‌تواند در کوتاه‌مدت عقب‌نشینی نماید. نگرانی در مورد رشد اقتصادی باعث پیش بینی کاهش تقاضای فلزات صنعتی و پالادیوم که اغلب به عنوان یک کاتالیزور در صنعت خودرو کاربرد دارد، شد. بهای پالادیوم در ابتدا ٥ درصد افت نمود اما پس از جبران بخشی از زیان‌هایش با ۲/۹ درصد کاهش به پایین‌ترین سطح هشت ماهه رسید. سخنان جیمز بولارد، رئیس بانک مرکزی سنت لوئیس و یک مقام ارشد بانک مرکزی آمریکا که عقیده دارند برنامه خرید اوراق قرضه برای مدتی بیش از زمان برنامه ریزی شده باید ادامه یابد نیز به تقویت بهای طلا کمک کرد. در این روز بهای نقره ۱ سنت افزایش و بهای پلاتین ۰/٦ درصد کاهش یافت. **روز جمعه،** تقویت بازار سهام آمریکا و شاخص دلار موجب شد بهای طلا ۳٥ سنت کاهش یابد. اما به دلیل نگرانی در مورد رشد اقتصادی جهان و افزایش گمانه زنی پیرامون حفظ نرخ‌های بهره در پایین ترین سطح برای مدت‌زمان بیشتر توسط فدرال رزرو؛ طلا دومین تقویت هفتگی را پشت سر نهاد. تقویت گسترده بازارهای جهانی، امید به تقاضا برای پالادیوم را افزایش داده و بهای این فلز ۲ درصد تقویت شد. طبق آخرین آمار، با وجود افت بهای طلا در روز جمعه، موجودی بزرگترین صندوق با پشتوانه طلای جهان ۰/۲ درصد رشد داشت. در این روز بهای پلاتین ۱/٦ درصد رشد یافت و قیمت نقره ۰/٥ درصد تضعیف شد.

بورس نفت خام – روز چهارشنبه، بهای نفت خام پس از یک افزایش کوتاه مدت از پایین ترین سطح چهارساله به واسطه تضعیف شدید دلار که نتوانست استمرار یابد، به دلیل تضعیف بازار سهام و گسترش نگرانی اقتصادی کاهش یافت. بهای نفت خام برنت از ماه ژوئن تا کنون۲۸ درصد تضعیف شده است. زیرا با نفوذترین اعضای اوپک نیاز کمی برای تقویت قی‌مت بازار از طریق کاهش تولید دارند. در این روز قیمت نفت برنت تحویل نوامبر که سررسید آن پنج شنبه می باشد ۱/۲٦ دلار و بهای نفت خام آمریکا ٦ سنت تضعیف شد. بهای نفت به دلیل سیگل های قیمتی خارج از بازار های نفت در نوسان بود. برای مثال، ارزش سهام ۳ درصد افت نمود و ارزش اوراق خزانه داری آمری‌کا ۱/٥ درصد تقویت شد. تشدید آشفتگی های بازار نفت موجب افزایش معاملات اختی‌اری در هفته جاری گردید. زیرا تولید کنندگان نفت درجستجوی تضمینی در برابر تضعیف عمیق تر بازار می باشند. در عین حال برخی از بانک های وال استریت برای خنثی کردن ریسک های معاملات بزرگ اختی‌اری نفت با یکدیگر به رقابت پرداخته و فشار بیشتری را بر نوسانات قیمت نفت به وجود آوردند. جنگ برای حفظ سهمیه بازار بین اعضای اوپک به جای کاهش تولید جهت تقویت قیمت ها، بهای نفت را بیشتر کاهش داده است. در این روز شاخص نفت وی‌آی‌ایکس به بالاترین سطح خود از اواسط ۲۰۱۲ رسید. **روز پنج شنبه،** بهای نفت خام در یک بازار متلاطم تقویت شد. زیرا آمار کاهش عرضه بنزین آمریکا و افزایش معاملات تکنیکی پیشاپیش سررسید معاملات اختی‌اری موجب تقویت قیمت ها در بحبوحه کاهش بلند مدت گردید. آمار دولت آمریکا حاکی از ۳/۹۹ میلیون بشکه کاهش در ذخایر بنزین و رسیدن آن به پایین ترین سطح طی دوسال بود که موجب افزایش ۳ درصدی قیمت در معاملات آتی بنزین و تقویت بهای معاملات آتی نفت خام گردید. در بعدازظهر این روز، بهای نفت خام به طور ناگهانی ۳ دلار در هر بشکه افزایش یافت. زیرا سرمایه گذاران برای پوشش کمبودها در سررسید معاملات اختی‌اری نفت خام آمریکا در اواخر این روز تعجیل داشتند. نفت خام برنت تحویل دسامبر ۱/۷۰ دلار و نفت خام آمریکا تحویل نوامبر ۹۲ سنت تقویت شدند. اداره انرژی آمریکا، همچنین نشان داد ذخایر نفت خام ۸/۹ میلیون بشکه افزایش یافت که بسیار بیشتر از انتظارات تحلیل گران برای ۲/۸ میلیون بشکه بود **روز جمعه،** بهای نفت خام پس از رسیدن به پایین ترین سطح چهار ساله و تجربه چهار هفته متوالی زیان، اندکی تقویت شد، زیرا معامله گران در بازاری که گفته می شود فروش بیش از حد داشته به خرید مجدد روی آوردند. همچنین جنگ در عراق موجب افزایش ریسک سیاسی و افزای‌ش قی‌مت نفت شد. در این روز، بهای نفت خام برنت تحویل دسامبر ۳٤ سنت و قیمت نفت خام آمریکا تحویل نوامبر ٥ سنت تقویت شدند. تحلیل گران به دلیل تجدید نظر در فروض قبلی برای آمادگی عربستان جهت حفظ بهای ۱۰۰ دلار برای هر بشکه نفت خام، پیش بینی کاهش ۱۲ دلاری قیمت نفت خام را داشتند. لیبی روز جمعه تقاضای کاهش تولید را مطرح نمود. اما فقط این کشور یکی از چهار عضو آفریقایی اوپک است که چنین درخواستی کرده است.

قیمت فروش هر تن انواع فلزات غیرآهنی در بورس لندن (دلار)

نوع فلز / تاریخ	آلومینیوم	مس مفتول	سرب	نیکل	قلع	روی
جمعه ۱۷ اکتبر ۲۰۱٤	۱۹۲۹/٥۰	٦٦۲۹	۱۹۹۸	۱٥٥۰٥	۱۹۳۰٥	۲۲۲۷
پنجشنبه ۱٦ اکتبر ۲۰۱٤	۱۸۷۳	٦٦۳۰	۱۹٥٦	۱٥۳۱٥	۱۹۳۰۰	۲۲۰٥
چهارشنبه ۱٥ اکتبر۲۰۱٤	۱۹۱۲/٥۰	٦۷۸۱	۲۰٤۲/٥۰	۱٦۱۳٥	۱۹۷۲٥	۲۳۳۰

نرخ SDR ، ارزهای عمده ، فلزات قیمتی، نفت خام و بهره بین بانکی

انواع ارز و فلزات قیمتی	چهارشنبه ۱٥ اکتبر۲۰۱٤		پنجشنبه ۱٦ اکتبر۲۰۱٤		جمعه ۱۷ اکتبر ۲۰۱٤		نرخ سپرده سه ماهه
	لندن	نیویورک	لندن	نیویورک	لندن	نیویورک	
حق برداشت مخصوص*	--	۱/٤۸٤۳۳۰	--	۱/٤۹۱۰۰۰	--	۱/٤۹٤٤٤۰	۰/۰۳****
یورو*	۱/۲٦٤۰	۱/۲۸۳۷	۱/۲۷۲۰	۱/۲۸۰۹	۱/۲۸۳۳	۱/۲۷٦۰	۰/۰٥۷
لیره انگلیس*	--	۱/٦۰۲۰	--	۱/٦۰۹۰	--	۱/٦۰۹۲	۰/٥٦۰
فرانک سوئیس	--	۰/۹٤۰۱	--	۰/۹٤۲٥	--	۰/۹٤٦٤	۰/۰۰۸
ین ژاپن	۱۰۷/۲۱	۱۰٥/۹۲	--	۱۰٦/۳۳	--	۱۰٦/۹۰	۰/۱۱۳
بهره دلار	--	--	--	--	--	--	۰/۲۳۱
طلا	۱۲۳۷/٥۰	۱۲٤۰/٦٤	۱۲۳۷/۷٥	۱۲۳۹/٦۱	۱۲۳٤/۲٥	۱۲۳۸/۷۰	
نقره	۱۷/۰۱	۱۷/٤۱	۱۷/٤٦	۱۷/٤۱	۱۷/۳٦	۱۷/۲٤	--
پلاتین	۱۲٥۷	۱۲٥٥/۹۹	۱۲٤۲	۱۲٤٦/٥۰	۱۲٥۹	۱۲٥٦/۷٤	--
نفت خام	۸۳/۷۸**	۸۱/۷۸***	۸٤/٤۷**	۸۲/۷۰***	۸٦/۱٦**	۸۲/۷٥***	--
سبد نفت اوپک	۸۱/۸۹		۸۱/۱۷		--		--

* هر واحد به دلار آمریکا ** نفت خام برنت *** نفت خام پایه آمریکا **** نرخ بهره هفتگی

نقل مطالب با ذکر ماخذ بلا مانع است .

کندی تصمیم گیری بانکداران مرکزی به واسطه آشفتگی بازارها :

خبرگزاری بلومبرگ ۱۵ اکتبر ۲۰۱۴ (۲۳ مهر ماه ۱۳۹۳)- روسای بانک های مرکزی جهان که بسیار مشتاق بهبود اقتصاد دنیا می باشند، در این هفته با واقعیت غیرمنتظره و ناخوشایند نابسامانی بازارها مواجه شدند. این امر هم اکنون رشد اقتصادی شکننده جهان که از اتکای مداوم به سیاست های پولی انبساطی به دست آمده را مورد تهدید قرار داده است. روز چهارشنبه شاخص های سهام دوباره تضعیف گردیدند؛ به نحوی که کاهش ارزش شاخص سهام اس اند پی ۵۰۰ از اواسط سپتامبر تاکنون به حدود ۸ درصد رسید. بعد از افزایش نگرانی ها در مورد رشد ضعیف تر از انتظار اقتصاد دنیا که متاثر از نرخ تورم پایین چین و تنزل قیمت تولید کننده و خرده فروشی آمریکا بود، نرخ دلار کاهش و قیمت اوراق قرضه آمریکا افزایش یافت. به دلیل تقویت مستمر بازارهای سهام در سال جاری، بسیاری از سیاست گذاران در ابتدا اوضاع نامطلوب بازارهای سهام در هفته گذشته را کم اهمیت تلقی نمودند. در حقیقت فروش های ارزان می تواند به عنوان عامل بازگشت نوسانات سالم به بازارها تلقی شود؛اما ناظران نگرانند با عدم واکنش بازارها به ریسک های ناشی از بحران اوکراین و گسترش آبولا این وضعیت بیش از حد ادامه یابد. همچنین تشدید فروش های ارزان، ممکن است بانک های مرکزی عمده جهان را با تقویت دورنمای آشفتگی بسیار زیاد و سریع بازارکه تهدیدی برای کاهش اعتماد عمومی و محرک بالقوه ای برای کاهش مخارج مصرفی می باشد، تحت فشار قرار دهد. نیک استامنوکویچ، استراتژیست در بازارهای سرمایه در ادینبورگ اظهارداشت:«این موضوع گذر جامع به سوی کیفیت طی بحران بانکی سال ۲۰۰۸، هنگامی که ترس از رکود در اقتصاد جهانی وجودداشت را برای من یاد آوری می کند.» به زعم کارشناسان اقتصادی آگاه از سیاست گذاری بانک مرکزی، تردیدی وجود ندارد که مقامات پولی در مورد احتمال حرکت بازارها به سمت بدترین وضعیت نگران هستند. فقط مشخص نیست آنها چگونه و چه زمانی نسبت به این شرایط واکنش نشان خواهند داد. طی هفته گذشته، سرمایه گذاران زمان احتمالی افزایش نرخ بهره بانک مرکزی آمریکا را به جای تابستان آینده ، اواخر سال ۲۰۱۵ یا حتی سال ۲۰۱۶ تخمین زدند. از زمان شروع بحران مالی جهان در شش سال گذشته، روسای بانک های مرکزی با کاهش نرخ های بهره به صفر و تزریق تریلیون ها دلار به اقتصاد دنیا از طریق اعمال سیاست های غیرمتعارف نظیر خرید های کلان اوراق بدهی دولتی، در خط مقدم مبارزه برای نجات اقتصاد جهان قرار داشته اند.

در نشست های هفته گذشته صندوق بین المللی پول، روسای بانک های مرکزی اعلام کردند که ماموریت آنان تا حد زیادی پایان یافته واز دولت های خود خواستند که به انجام وظیفه خود در زمینه افزایش تقاضا و اشتغال از طریق سرمایه گذاری در زیرساخت ها عمل نمایند. مقامات بانک های مرکزی از واشنگتن تا توکیو با سوالاتی روبرو هستند که طی سال های اخیر آنها را رها نساخته است: آیا نوسانات اخیر تنها علامت سازگاری بازارها با رویدادهایی از جمله افزایش بالقوه نرخ های بهره و تنش های خاورمیانه است؟ یا اقتصاد دنیا در حال پس رفت و عقب نشینی می باشد؟ آن ها که هنوز فضای لازم را برای فعالیت در اختیار دارند، اکنون از آن استفاده می کنند، همانگونه که طی چندین روز گذشته بانک های مرکزی سوئد، لهستان و کره جنوبی نرخ های بهره خود را کاهش دادند. انتظار می رود پکن نیز از سیاست افزایش تدابیر انگیزشی به منظور ممانعت از کاهش شدید رشد دومین اقتصاد بزرگ دنیا استفاده نماید. این روش چالش بزرگ تری برای بانک های مرکزی آمریکا، انگلیس، اروپا و ژاپن می باشد که مدت طولانی است از مرزهای سیاست پولی متعارف خود عبور کرده اند. مقامات بانک های مرکزی به ویژه در واشنگتن و لندن خواستار شروع افزایش نرخ های بهره می باشند زیرا با نرخ های بهره نزدیک به صفر، باید به سیاست های غیرمتعارف برای مقابله با رکود جدید متوسل شوند. روز سه شنبه جان ویلیامز رئیس بانک مرکزی سان فرانسیسکو به خبرگزاری رویترز گفت : چنانچه دورنمای اقتصادی به طور چشمگیری وخیم تر شده باشد، وی آماده دور دیگری از خرید دارایی ها می باشد. اما تاکید کرد؛ این یک احتمال بعید است و سناریوی اصلی وی با توجه به جریان مخالف اقتصاد آمریکا با اقتصاد جهان است که در این صورت بانک مرکزی می تواند افزایش نرخ های بهره را از اواسط سال ۲۰۱۵ آغاز نماید. در این ضمن، بانک های مرکزی اروپا و ژاپن هنوز انبوهی از سیاست های غیر متعارف اجرا می کنند که برای هر کدام نتایج متفاوتی در بر دارد. مقامات این بانک ها ممکن است برای انجام اقدامات بیشتر تحت فشار زیادی قرار گیرند. ماریو دراگی رئیس بانک مرکزی اروپا به تازگی اعلام کرد که اکنون کشورهای اروپایی باید به وظیفه خود عمل نمایند و دولت های اروپایی دارای ظرفیت استقراض همچون آلمان باید هزینه های خود را افزایش دهند. نشست های کمیته سیاست گذاری بانک مرکزی آمریکا در ۲۹-۲۸ اکتبر برگزار خواهد شد و خاتمه برنامه خرید اوراق بدهی از برنامه های آن است. آنتولیو بامفیم اقتصاددان سابق فدرال رزرو اظهار نمود:« طی روزهای اخیر شاهد فراز وفرودهای قابل ملاحظه ای بوده ایم و نمی دانیم نتایج آن چه خواهد شد. فکر نمی کنم این تحرکات بنیادی کمیته بازار آزاد فدرال رزرو را در جهت متفاوتی هدایت کند، اما باعث هشیاری بیشتر این کمیته می شود.»